

Rozdíl mezi muži a ženami v zabývání se vzhledem

Vzhled, atraktivita a jiné aspekty jsou součástí našeho běžného života. Ukazuje se, že již od raného dětství mohou rodiče přenášet své postoje ke vzhledu na své děti. Na matky je mnohdy i vyvíjen tlak, aby jejich děti byly upravené a dobře vypadající. V pozdějším věku se děti a dospívající srovnávají s vrstevníky. Vzhled může ovlivnit například popularitu dítěte či jeho školní úspěchy, jelikož jsou atraktivní lidé vnímáni jako inteligentnější. V dospělosti je také řada oblastí, kdy vzhled hraje roli. Ukazuje se například, že vzhled je faktorem, který přispívá k přijetí jedince na pracovní pozici či na jeho povýšení (Sarwer & Magee, 2006).

Co se tématu vzhledu týče, pravděpodobně existují rozdíly ve vnímání tohoto tématu mezi muži a ženami. Můžeme rozlišovat dvě perspektivy – sociobiologickou a sociokulturní. První zmíněná postuluje, že u žen je vzhled více spojen s potenciálem reprodukce. Byť i u mužů existuje vztah mezi vzhledem a jejich okolím vnímanou schopností reprodukce, není tak silný jako u žen. Druhá sociokulturní perspektiva říká, že u žen je zájem o vzhled více zakořeněn proto, že je to ve většině kultur norma a hodnota. Ženy jsou tedy vedeny k tomu, aby měly zájem o to dobře vypadat (Jackson, 1992). Hogan et al. (2004) také ve svém výzkumu došli k zjištění, že si lidé lépe pamatují, jak vypadají ženy než muži. Ženy si také více zapamatují ze vzhledu ostatních než muži.

Rozhodli jsme se prozkoumat, zdali existují rozdíly mezi muži a ženami v zabývání se vlastním vzhledem. Pro účely této práce jsme se rozhodli použít Škálu zabývání se vzhledem, která vznikla v rámci předmětu Psychometrika 1¹. Tento dotazník se skládá ze tří subškál. První z nich je Věnování času. Tato subškála obsahuje otázky zabývající se tím, kolik času jedinec tráví přemýšlením o svém vzhledu a jeho plánováním. Další subškálou je Kontrola vzhledu, které indikuje míru, se kterou se jedinec fixuje na svůj vzhled a jeho reprezentaci před okolím. Poslední subškálou je Vzhled jako hodnota. Vyjadřuje míru, se kterou je pro jedince vzhled pro jedince důležitá hodnota a součást jeho života. Za každou subškálu lze získat minimálně 4 a maximálně 20 bodů.

Pro ověření rozdílu mezi skupinami jsme použili statistickou metodu MANOVA. Ta prokázala rozdíl mezi oběma skupinami. Regresor pohlaví dokáže vysvětlit asi 9,8 % rozptylu. Výsledky shrnuje tabulka níže:

---

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=131>.

Tabulka 1: Výsledky statistické metody MANOVA

	Willksova lambda	F statistika	Éta kvadrát	p hodnota
Pohlaví	0,902	27,814	0,098	0,000

Pomocí metody MANOVA jsme tedy zjistili, že se muži a ženy v odpovědích v dotazníku Škála zabývání se vzhledem liší. Dále jsme provedli Hotellingův test, abychom zjistili, ve kterých subškálách se konkrétně liší a jak.

Tabulka 2: Výsledky Hotellingova testu.

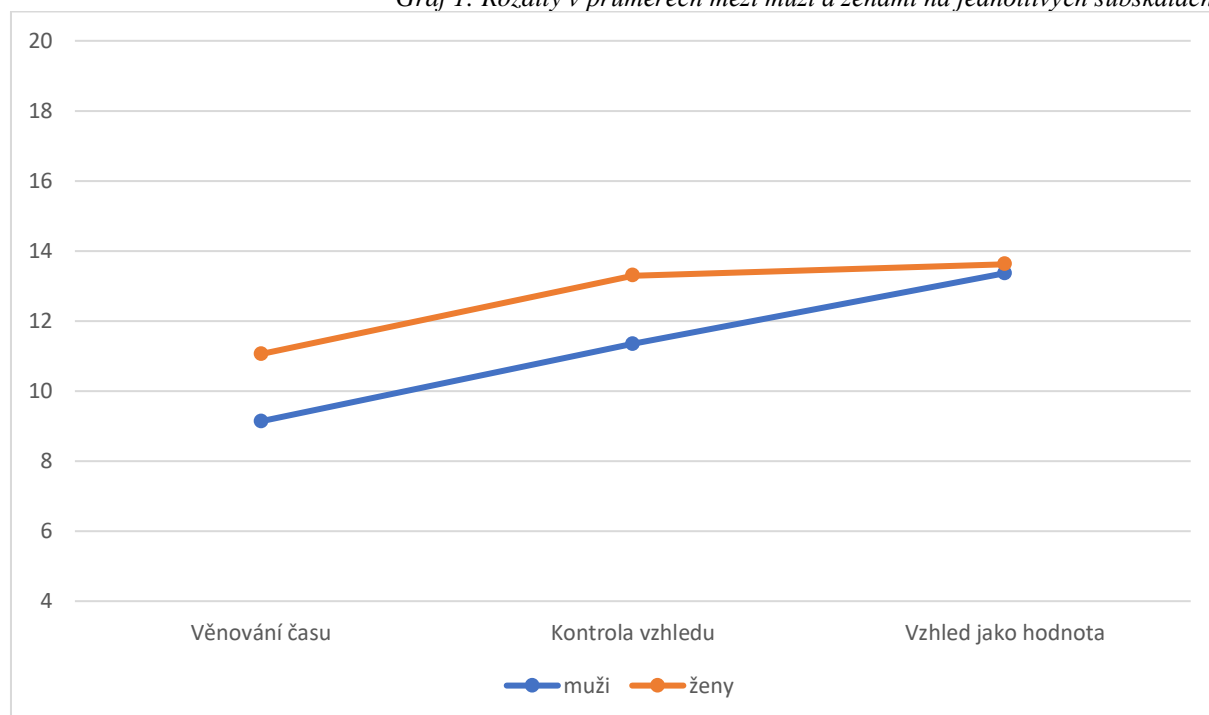
	Hotellingovo T ²	F statistika	p hodnota
Pohlaví	83,661	27,814	0,000

Tabulka 3: Výsledky Hotellingova testu. Statisticky významné hodnoty jsou vyznačeny červeně.

Subškála	Průměr muži	Průměr ženy	t hodnota	p hodnota
Věnování času	9,136	11,055	-7,278	0,000
Kontrola vzhledu	11,344	13,292	-6,382	0,000
Vzhled jako hodnota	13,363	13,619	-0,948	0,343

Signifikantně tedy vyšel rozdíl na subškále Věnování času a Kontrola vzhledu. Na těchto subškálách dosahují ženy přibližně o 2 body více. Naopak u subškály Vzhled jako hodnota se významný rozdíl neprokázal. Pro větší přehlednost uvádíme také grafické znázornění rozdílů mezi oběma skupinami.

Graf 1: Rozdíly v průměrech mezi muži a ženami na jednotlivých subškálách.

Zdroje:

- Hogan, T. G., Mast, M. S., Hall, J. A., & Carter, J. (2004). Gender Differences in Memory for the Appearance of Others. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30 (2), 185-196. <https://doi.org/10.1177/0146167203259928>
- Jackson, L. A. (1992). *Physical Appearance and Gender: Sociobiological and Sociocultural perspectives*. Albany: State University of New York Press.
- Sarwer, D. B., & Magee, L. (2006). Physical Appearance and Society. In D. B. Sarwer, T. Pruzinsky, T. F. Cash, R. M. Goldwyn, J. A. Persing, & L. A. Whitaker (Eds.), *Psychological Aspects of Reconstructive and Cosmetic Plastic Surgery: Clinical, Empirical, and Ethical Perspectives* (23-26). Lippincott Williams & Wilkins Publishers.